

מסורת הש"ס

(א) ז"ל מאזירה כך גירסת
הילקוט; (ב) ז"ל מאזיר ב"א
בע"א; (ג) ז"ל רבא;
(ד) גרסות יו"א; (ה) ז"ל
וזלמלי ע' תוספות מגילה
כא"ל; (ו) ע' סנהדרין לז"א;
(ז) כס"א: משגמר,

תורה אור השלם

1. כִּלָּא מָקָא עַל נִבְרֻכְיָהּ מִלְּכָא;
2. וְיֵדֵאל דִּכּה לְקַעַת רִיחֹן תִּירִי עֲשֵׂה לִי דִּבְכֵּל מִלְּתֻקָּא דִּי כִבֵּל מִתְּחֵל מִיּוֹד;
3. וְיֵדֵאל כִּי דִּבְכֵּל אִמְרֵי ה' עַל מִשְׁלֵחַ פִּשְׁעֵי אֲדָמָה וְעַל אֲרֵבָה פִּשְׁעֵי אִשְׁמֹנִי עַל דִּקְרָא כְּדָבָב אֲחִיו וְשִׁחַת רֹמֵמִי שְׁמִירָה לְעִיר אֲדָמָה וְעִירָה וְעִירָה גִּבְתָּא עֲסֻסָּא וְאִי שִׁיבִי כִי נִרְמֵה וְעִירָה אֲחִיו דִּימִי תִּרְבֻּחָהּ;
4. מִשְׁלֵי יֵדֵאל כִּי בְּהִתְחַלֵּק תִּנְחָה אֲחֵךְ בִּתְּחִלָּה חֲשֻׁמֵּךְ עֲלֵיךְ וְתִקְרַעֲתֵךְ וְכִי תִשְׁתַּחֲוֶה; מִשְׁלֵי יֵדֵאל כִּי רִבְסָא לִי וְיִכְלֵא לִי אֶת אֲהֲרָבָא וְתִרְחֹל לִי כִּשְׁתֻּמָּא אֶת אֶתְרָא דִּי אֵין אִתּא כִּל דִּי בִּיתוּן יְבָרַח לִי בְּיָחוּד לִי;
5. שִׁיר הַשִּׁירִים ה' ה' לֵאמֹר אֲלֵימִם עֲבֹן רַדְסִי וְחִשְׁתֻּדִּי שֶׁן מִצִּילִי; חֵלֵם אֵין אֵין אֲחֵלֵיךְ מִתְּחֵלָה בְּקִרְבִּי מִצִּיר הַחֵלֵץ לִי לִבְרַח מִיֵּדֵאל לְקִיץ הַיָּדֵי מִצִּיר קִרְשִׁי וְלִי אֵיזָרָה כִּי עֲרוּךְ דָּבָב שֶׁבִּי אֲחֵרָיִךְ; דְּבִירִים כִּי שֶׁן

הגהות הב"ח

(ב) גם' הליסטים כגיל
וכן ככל העמוד: (ג) דש"י
דיה אמר רב יוסף וס'
דקאמר בלישנא קמא:
(א) תוש' דיה מלוה וס'
ואי דמצלא מינר הרע
לא מלל:

גליון הש"ס

גם' ביון שעלה עמוד
השחר. עין פסחים ב ע"א
ברש"י ד"ה צ"י טוב:

מוסף רע"י

ונתן להו לגביריהו.
מחמיתו לנעלין ונותת
לס רשות לכלת וללמד
לחם כעיר אחת; (ברכות
י"א.) לא כשמשון אחי
עזריה. על שם ששעריה
עסק בפרקמטיא וישיב
זכר ששון אחי כשעה
שהיו עושין בתורה ואחרי
זימון שהיה חלק לעזריה
בשכר למדו על שמשון.
לפיכך קרא על שמו שלמד
על דיו וזימון ב.

היה נוטל פרק שלישי סומה

כא.

עין משפט
נר מצוה

כב א מִיּוֹם שֶׁנֶּחֱלַתְנוּ מִלְּפָנֵי ה' הָלַכְנוּ אֶל וְסָבִיב מִלְּפָנֵי ה' קוֹטֵה הַלֵּלָה כִּי כָמוֹךָ עֲשִׂין יְיָ טוֹשֵׁעַ יִיד יִתֵּן רָחוּם סַעֲדָתָו:
כג ב מִיּוֹם שֶׁנֶּחֱלַתְנוּ מִלְּפָנֵי ה' קוֹטֵה הַלֵּלָה כִּי:

תוספות שאנץ

דלא מסקד רנא עליהו
מאן מהניין קו השמים
לפקוד עוניהם עליהם
בעולם הזה אבל בישראל
מהניין לפרע בעולם הזה
מקדוקין ציונים עליהם
מעתה דנא ואחיותפל כר
אמאי לא מנין עלייהו מני
לא דאק אל לא רנא אמאי
לא מציל עליהו: אלמלי
דרשו דנא ואחיותפל לא
לא דרשו פה דרז דאמי
דרשו וכו'. נראה דליג
דנא דהיו על מעשה
דאן שבע קיימין חזק
דדנא מה ככר ועבדו
ויסו רבים כדאמר בתל
אמי דאחיותפל לא חזק
וזא תא דרשונא היה
בימי שאל ואחיותפל
בימי דוד ובה שבע אחיות

מצוה בין בעידנא דרעסיק בה בין בעידנא דלא עסיק בה אנוני
מגנא אצילי דא מצלא. ומינה מלי האי דקמי צביריתא
מלה את התלויה בנר מה נר אינה מבינה אלל לפי שעה אף מלוה אינה
מבינה אלל לפי שעה וזי מיר הרע אינה מבינה כלל וזי מה הפועשות
מבינה לעולם ותורה ומי לא מלה תלחה
הכתוב בצור משום דמבינה לעולם
זי אי ון הפועשות מלוה ומי מגנא
לעולם (א) מיר הרע דמללל הא
לא מללל אצילי לפי שעה:

זה תלמיד חכם דפסאק ז"ה
שמעתא אליבא דהלכתא.
מימה ויהיך ניעול מוכול וכלא לא
ניעול מיחר הרע בעינא דלא עסיק
במורה ז"ל סתם תלמיד חכם מורנו
אומנמו ועוסק בה ומהרר כל שעה
ואיטו הילך ד' אמות בלא מורה:
והן אינן יודעין שעבירה סכבה
מצוה. מימה ויהיך לא אמר לכל
בין לרבי יוסף ב"ר לרנא מזה אגוני
מנגא מן הפורענות אפילו בעידנא
דלא עסיק בה ועבירה מכבה מזה
לאו מלהגין מן היסורין קאמר אלא
מליטול סכר לעמיד בלא כמו פסא:
פס

זה העוה"ה בשכבך תשמור עלך זו מיתה והקצות
משל לאדם שהיה מחלך באישון לילה ואפילה ומתיירא
ומן הברקנים ומחה רעה ומן ⁽⁶⁾ הליספין ואינו יודע
גנה לו אבוקה של אור ניצל מן הקצים ומן הפחתים
יירא מחיה רעה ומן הליספין ואינו יודע באיה דרך
יוד השחר ניצל מחיה רעה ומן הליספין ועדיין אינו
הגיע לפרשת דרכים ניצל מכולם ד"א עבירה מכבה
גנה תורה שנאמר *מים רבים לא יוכלו לכבות את
בעידנא דעסיק בה מגנא ומצלל בעידנא דלא עסיק
אלא מצלל תורה בין בעידנא דעסיק בה ובין בעידנא
ממצלל מתקף לה ⁽⁷⁾ ירבה אלא מעתה דואג ואחיתופל
מאי לא הגיעה עליהו אלא אמר רבא תורה בעידנא
לא בעידנא דלא עסיק בה אגוני מגנא אצולי לא
גנא דעסיק בה בין בעידנא דלא עסיק בה אגוני
א רבינא אמר לעולם זכות תורה ודקאמרת אינה
מפקדי לא מפקדא באגרא ⁽⁸⁾ דמקרין ומתניין בנייהו
ד דאתו מבי מדרשא מי לא פלגאן בהדיהו מאי
זה דא ת"ח ויום מיתה רב נחמך בר יצחק אמר זה
דואר אמר לו ת"ח דסלקא ליה שמעתא אליבא
מכבה מצוה ואין עבירה מכבה תורה א"ר יוסף דרשיה
י קרא כי סיני ⁽⁹⁾ ואילמלא דרשוה דואג ואחיתופל הכי
דכתיב *לאמר אלהים עזבו וגו' מאי דרוש *ולא
וגו' והן אינן יודעין שעבירה מכבה מצוה ואין
י בחיכו לו אמר עולא לא כשמעון אחי עזריה ולא
אלא כהלל ושכנא רבי אתא רב דימי אמר הלל
עסק בתורה שכנא עבד עיסקא לסוף א"ל תא
ת קול ואמרה אם יתן איש את כל הון ביתו וגו':
אומר

יִסְרֹרֶה. ולא ששקת בחורה אלם שטורחם בצנה ונבעלה שיעסקו:
תקרא ולשום משנה: והיו **לנצחיהו**. וממחיתם נבעליה שיואלין
לדמים פיהם אבוקה היינו עמוד השחר היינו תורה אלם פרתם
שלם אדם בפרוק מעליו עול תורה: **ויראה חטא**. וזה ליראת
דברי איסור וממה שהוא לרץ לפרוש יראה חטא מוגעו מלרדוף
לשחר יצול מן החיה כו' וזה לתורה יצול מיהיר' ומן החטא
להתקבל דבריו בין חבירו להדות הכלהו וכמפתש הגיע לפרשת
ומרים עליו אלהים ענוב שגא על אשת איש ואין אלו מעניין עליו
וחיובי: לא יראה כך. עבירה ואם יראה ושב מאחריו: **שמעון אחי**
יהיה עוקב כפרקמטא כדי שימלוק בזכות למדו של שמעון לך הוא
: **הלל עסק בחורה**. מחזק עויר רב כדמפרש בנמ' יומא (דף לה):

בן סהי ארכא לעוסיך. ואז חאט אורז ומן לעומך שלא יבא עליך הפורענות. וכן עשה נצודנער היה מקנן בכל יום עניי ישראל שהביא בגולה והיו לרמין מזונות ומפרנסם ואף דיאל כשהשיאו עשה זו לכך נמכין שראל את ישראל בגולה מחזרין על הפתחים:

וְכִסִּי כוֹלֵל מֵעַל. כָּל הַפּוֹרְעוֹת
 הֵיטֵעַ עַל נְבוֹכַדְנֶצַּר: לִקְנֵס יִרְדִּין
 סְרִי עֶשֶׂר. אֲחֵמֶל מִלֵּא לֹא הוֹסֹת י"ב
 דָּרִס: לְעוֹלָם. וְחֲמִי דִקְטֵנִי ג' שָׁנִים
 וְיִשְׁעָאֵל הָיָה: דְּמִתֵּי קֶרֶד דְּמִתֵּי
 וְזִנְי. שׁוֹנֵה בְּהִלְכָּתָּהּ זִמְנָא לְמִתָּהּ
 מִכּוֹז שְׁהִבְיָה מִתְּרִין זִמְנָא עַד ג'
 שְׁעִים הֵלֶךְ הוּא לְהוֹ ג' שָׁנִים:
 וְלֵא מִתְּרִין דִּינֵא עֲלִיָּהּ. אֲזִין מִמֶּהֱרִין
 אֵין הַשְׁמִיעַ לִפְקוֹד עֲוֹנוֹתָ עֲלֵיהֶם
 בְּעוֹלָם הַזֶּה. אֲבָל מִיִּשְׁרָאֵל מִמֶּהֱרִין
 לִפְרַע בְּעֵרָא וְדִמְקִדְקִין אֲחֵרִים:
 וְכֹחַ דְּמֵא. מְגִינָה כָּן: וְזוֹת
 דְּבִרָּה. שְׁמִינֵה עֹשֶׂקֶת בְּזוֹרָה:
 הֵא לֵא מִתְּרִין. דְּמִתֵּי וְלִמְדָּתָם
 אֲחֵת אֵת בְּנִימֵס (דְּבִרָּה יֵא) וְלֵא אֵת
 בְּנִימִסִּים וְכִיּוֹן לִמְיָה מִזְוֹהֵה אֲזִין
 שְׁכֵרָה גְּדוֹל כְּמִזְוֹהֵה וְעוֹשֶׂה: הָיָה
 מִתְּרִין. תִּלְיֵן עֲבָדָא אֵין וְזוֹתָּהּ:
 סְפִסִּים. גּוֹמֹת: נִדְמֵנֵה לֹא אֲבֻכָּה
 שֶׁל אֹר. כָּן זֶכֶה לִקְנֵס מִזְוֹהֵה נִיֵּל
 מִמִּקְלָת פּוֹרְעוֹת: וְעִדְיִין מִסִּירָא
 מִתֵּי רֵעֵה וְזִין מִלִּיסְטִין. שְׁדִּרְכָּן
 לִיֵּךְ בִּלְיָהּ אֵין יִפְגַּעוּ בִּזְדִּמְיָה שְׁמַח
 חוֹשֶׁךְ וְיֵהִי לִיֵּה בִּזְדִּמְיָה כָּל חִימָה
 יֵעַר (מִהֲלֵס קִד): הֵיטֵעַ עֲמֹד סְפִסְרָה
 וְאֵין כֵּאֵן זֶכֶה לְמִזְוֹהֵה נִיֵּל אֵין חֲסִמָּה
 וְחֵן הִיסְכּוֹרִין: וְעִדְיִין לִיֵּל יוֹדַע עֵלִי
 שְׁמַח יִכְפֹּנוּ יִזְרוּ לִיֵּטֵל וְחִיב עֵלִי
 יֵהֵר: וְפּוֹרְעוֹת: הֵיטֵעַ לִפְרַסָּה

דרכים. וסם הכיר את דרכו. ואף כן הגיע ליום המצוה ולא פירש את המורה עד יום מותו נלל מכולן וסבי מפרש על דא לקמינ: **עצירה מכה.** שכן מצוה: ואין עצירה מכה. שכן מי ששקט במורה קודם לבכא אלא מה שגזל מנגנא חולי הא: לכונא מצוה **לא האכנה.** מ"ן חורה דכמי (ש"ר ג) הביאנו אל בית היין ודגלו עלי אכנה. י"ן קודם: **אמר רב יוסף.** לעולם מגינה על היסורין דרבה ומאי אינה מגינה דקלמורסו תי"ן: מהטע שאל יתקפני אה"ר קלמור: **מצוה כעידנא דעסיק כה.** והיינו לפי שעה דאמר מנגנא מן היסורין ומללא מיצ"ר שאל יכשילנו תלמא: **כעידנא דלא עסיק כה.** משגביר: המורה ואינו עוסק בה מצויה מנגנא מן הפורענות אציל לא מללא. ודקמי כזרייתא עצירה מכה מצוה לאו מלהגין מן היסורין קלמור אלא מליטול שכל לעמוד: **אמאי לא טנין עליה.** מזה הרע שהחטאים ועשקים

רשעים גמורים כלומר אחאי לא תזילוהו מן העבירות: **לעולם וכו'**
המקריאו ומסניאו. שטורחות על בנייה להביאו לבית הספר לקרוא
 לעיר אחרת ללמוד תורה: **מאי פרשם דרביס**. מהו מדמה להגיע לפרש
 דרכים מאי היא: **ויום הסיפא**. והוא תלמוד חכם ביום מותו וזו
 תאז אחר שזכה לתורה יעל מתבין שהתורה מתלמדו דברי מזה
 אחי יצרו: **דלקא ליה שמעטא אילבא דהלכתא**. וה"ק עלה עמם
 ועדיין אינו יודע בזהו דרך מהלך אם יזכה שסייעוהו מן השמים
 דרכים כלומר וזה לכך יעל מכולם: **לאחר אלוים עובד**. ק"י היו
 דפיו ותפסוהו מן אין מילי אין לו זכות וזילנו שהעבירה כנסה
עוריה. שם הוא בנשמה קיימת דבוחים ולמד תורה על ידי אחי
 תמרה על שם עוריה אחיו. וכו' ר' יוחנן למד ע"י השאש שאר המינים

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones